

זמני שבת קודש

רבנו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
17:39	17:17	16:16	תל אביב
17:45	17:21	16:15	ירושלים
17:36	17:14	16:14	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה המוסדות

הפרי והקליפה

נבואה שכתבו הצדיקים לפני מאות שנים על הדור שלנו

מילה טובה

אם יש משהו שכל אדם רוצה לזכות בו, הוא הגנה תמידית ומושלמת, בכל עת ובכל שעה, מכל סכנה ומכל איום. הגנה הכוללת ברכה ושמירה עליונה, הגנה המקיפה את האדם ומשפחתו, שומרת על בריאותו המיטבית ופרנסתו המרווחת. מין מטריה נכספת כזו, שמבטיחה חיים עליונים, שמחים ומאושרים.

ההגנה הטובה בעולם, היא להיות שמור ומוגן בצלו של הקדוש ברוך הוא, בורא עולם. לחסות בסתר צל כנפיו, לדעת שהוא דואג לכל הצרכים שלנו, שהוא שומר עלינו מכל פגע רע, שהוא העומד לצידנו. אך כל אדם שואל את עצמו: איך אזכה להגיע למצב הזה? איך אזכה לחוש ולהרגיש, לחיות ולחונן, את העובדה שאני בצילו של בורא עולם בכל עת ושעה?

התשובה אמורה בפסוק מפורש: 'מה יקר חסדך - בצל כנפיו יחסיון'. בפסוק זה חושף המדרש בילקוט רות גילוי מדהים: יש כמה רמות הגנה ושמירה על האדם בעולם הזה. ומי הם אלו שזוכים בהגנה הטובה ביותר? מי הם הזוכים להיכנס בצלו של בורא עולם בכבודו ובעצמו? אלו עושי החסד, החוסים בצלו של הקדוש ברוך הוא!

לומר - אם אדם רוצה להגיע ל'צל כנפיו יחסיון', עליו לעסוק ב'מה יקר חסדך'. מידת החסד היא המידה המסוגלת להביא את האדם לאותה שמירה עליונה מבורכת ונכספת, מידת החסד היא המובילה לחיות בין כפות ידיו של בורא עולם, מידת החסד היא המביאה לאדם ברכה ושמחה, בריאות ופרנסה.

וכאן מגיעה פרשת השבוע, וחושפת תובנה מהדהדת: כל אחד יכול לעשות חסד, ולא סתם חסד - אלא את החסד הנעלה ביותר. זה פשוט, זמין ונוח, לא דורש כישורים מיוחדים ולא יכולת כספית גבוהה. זה מתאים לכל אדם, בכל גיל, בכל מצב בחייו, ואפשר לעשות את זה כל יום, כל הזמן.

איזה אוצר! ישנו חסד ייחודי, רב המעלה, יקר המציאות. הוא החסד הכי גדול, הוא גם הכי נגיש כל הזמן, ובין כל שני אנשים. נעשה היכרות עם החסד הייחודי הזה: מילה טובה! חיון לזולת! טפוחה על השכם!

הקליפה מטרתה לשמור על הפרי, ולבסוף הקליפה נזרקת והפרי נשאר, כך הרשעים ישרפו בגוג ומגוג ועולם התורה ישאר לנצח. אנחנו רואים, שגם רבי אלימלך מליזענסק זצ"ל וגם המהר"ל מפראג זצ"ל אומרים לנו ממאות שנים אחורה, תקופה שלא היו חילונים בכלל, את התקופה שלנו.

על תקופת גוג ומגוג אמרו האמוראים הקדושים "ייתי ולא אחמיניה" - שיבוא המשיח ולא אהיה שם! הם ידעו כמה זמן יהיה קשה, כמה יהיו ניסיונות קשים, כמה תהיה רדיפת התורה, כמה תהיה קשה האמונה. **חבלי משיח כמו חבלי לידה, כמו שבלידה, הצירים הקשים מנשרים את הלידה, כך הגאולה ככל שיותר קשה סימן שהגאולה קרובה.**

גם במדרש, גם בזה"ק וגם בגמרא מבואר, שמלחמת גוג ומגוג, חורבן העולם, יתחיל מפרס. בעבר לפני 40 שנה כשדיברתי על זה, אמרו לי הרי השאה הפרסי הוא אוהב ישראל וידיד המדינות המערביות, אבל מה שכתוב בחז"ל זה כאש שחורה על גבי אש לבנה, והנה אנחנו רואים אותם מתגרזים זה עם זה, ומאיימים עלינו ועל כל העולם.

כשאמרו גוג ומגוג על מלחמת המפרץ אמרתי שזה לא גוג ומגוג, כי זה לא היה עדיין מעורב עם איראן. היום זה כבר יכול להיות מלחמת גוג ומגוג. הקב"ה יכול להפוך את העולם בשנייה אחת, עלינו לנצל את הימים האלו שיש בהם חפץ, שיש בחירה, והקב"ה צועק לנו כמו אצל נוח בתיבה, בואו אל התיבה, אלו היינו בתקופת המבול והיה אומר לנו הקב"ה בא אל התיבה, היינו רצים ריצה מטורפת, קבע הקב"ה קורא לכל יהודי, רוץ לבית המדרש, קבע שיעורים לתורה, והנצל מחבלי משיח. כמו שאמרו חז"ל (סנהדרין צח) מה יעשה אדם וינצל מחבלי משיח, יעסוק בתורה ובגמילות חסדים.

בכה רשב"י ואמר: **או לו למי שיהיה בזמן המשיח, ואשרי לו למי שיהיה בזמן המשיח.** מה זה? אוי או אשרי?! אלא, אוי למי שיהיה בזמן המשיח כי האמונה תהיה קשה מאד, וחלילה יפול, לא יעמוד בניסיונות. ואשרי מי שינצל, שיתגבר. מי שיהיה איתן ביראת שמים, ולא יעזוב שיעורי תורה, וינצל מיצר הרע, עליו נאמר אשרי.

רבי אלימלך מליזענסק זיע"א אמר פעם בסעודה שלישית: מה יהיה בימות המשיח, יש נפה של קמח ומנפים את הקמח, הקמח הנקי יורד למטה והפסולת נשאר למעלה, צוחקת הפסולת על הקמח שנפל, נפלתם למטה קיבלתם זפטא... אנחנו למעלה ואתם למטה. אולם הפסולת לא יודעת כי תיפך היא תשלך לאשפה. אומר ר' אלימלך, כך יהיה לעתיד לבוא, מרשיעי ברית ישלטו בישראל, החרדים יהיו למטה, יבזו אותם שונאי התורה, הם יצחקו וישפילו אותם, עליונים למטה, ולא יודעים כי כשיבא גוג ומגוג ישרפו בלהט היום הבא. בזמנו של ר' אלימלך לא היו כמעט פרקי עול, אבל הוא חזה ברוח קדשו העתיד להיות בדורות האחרונים.

שמעו היטב את דבריו הקדושים של המהר"ל שחי לפני 411 שנה על עקבתא דמשיחא, כאילו היה חי בדורנו אנו: "כלל דבר עיקרי ומהותי, נובע מדבר חיצוני - כל עיקר בא מטפל - ממילא ברוח, שהטפל מצוי לפני העיקר, כי העיקר נובע מן הטפל, - אומר המהר"ל, משל - ודוגמת הפרי, שהרצוי הוא תוך הפרי, הבשר, העסיס, ואעפ"כ הקליפה קודמת להתהוות, בראשית הפרי יש רק את הקליפה, ולאט לאט הולך וגדל עד שנזרקת הקליפה שנעשית דקה ודקה ומפנה מקום לפרי. מה תפקיד הקליפה? לשמור על הפרי, והקליפה קיימת עד שהגיע הפרי למטרותו שומרת ומגנה עליו. כל זה משל לעתיד, מלכות מלך המשיח תתחדש, והיא תבוא מתוך מלכות ישראל, מלכות קדושה פנימית תבוא מתוך מלכות בלתי קדושה! שבהכרח יקדם למלכות הרוח. והבן דבר זה כי עמוק הוא מאד."

בפרוץ המדינה לא היו כאן הרבה חרדים, היתה ישיבה או שתיים, תלמודי תורה בודדים, ואחד מהציונים הרשעים אמר, אינני רוצה להזכיר שמו: "הקמת המדינה היא כציאת מצרים בלי מתן תורה". ועוד משפט אמר: **"מקימים מדינה כדי לגדל גויים דוברי עברית"**. אם היה קם לתחייה עכשיו והיה רואה כמה חרדים יש, היה מתעלף על המקום.

וכמו שאומר המהר"ל, הפרי הולך וגדל והקליפה הולכת ונעלמת, **עולם התורה שבקום המדינה היה משהו קטן הולך וגדל עד כי גדל מאד**, ודוחק את הקליפה, הציונים לצדדים. אין פינה בארץ שאין גרעין חרדי פורח, ישיבה או כולל, תלמודי תורה לרוב.

מתוך דרשתו השבועית של הר"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

ההקדשה השבועית

הצנים הם אנוש לתקיים
אלפי טלמי צאנז המרשד
להצלחתם אז לעיני קדושתם
התקשרו עכשיו: 05-04-205

לימינו
ידן חיה בת הדס
יוסי בן הלן
צורי בן רחל
דייזה בת חוה

לישיק
בנימין בן חסיה
אלדד בן חוה
ספיר בת עליזה
לידך בת עליזה

לחובלת
אסף בן חיה
רושין בן דיה
אלעד בן ענה
אלדד בן ירדנה

לעילוי נשמות
שלמה בן לון לון
סילית בת חנה
חן בן חיה
שמעון בן ילדנה
יואב בן חנה

סיפור לשבת

הרב צבי נקר

בגלל אבות תושיע בנים

במסדרון בית החולים יהודי לא מוכר, ושואל לסיבת בכי. כשסיפרתי לו במה מדובר, גילה שבבית החולים מאושפז מרן הגאון רבי יעקב אדלשטיין "והנך יכול ללכת ולהתייעץ איתו, גם אני הייתי אצלו זה עתה, והוא ער".

ראיתי בכך את תחילת הישועה משמים, המשיך החתן לתאר, ואכן עליתי למחלקה שבה היה מאושפז רבי יעקב, ושטחתי בפניו את הבעיה. מרן הגרי חשב וחשב, ולבסוף אמר 4 מילים שלא כל כך הבנתי את משמעותן.

"בגלל אבות תושיע בנים" וחזר על כך כמה פעמים, ולבסוף אמר "אל תעשו מאומה, בגלל אבות תושיע בנים".

החתן ממשיך לספר שהם בוודאי צייתו להוראה זו שיצאה מפיו של הרב אדלשטיין, וכאשר הודיעו זאת לפרופסור אמר הלה בתנועה של איום כוזב, "אבל תזכור שאתה לוקח זאת על אחריותך". ומה קרה אחר כך? בשעה 3 בדיוק עברה הלידה בשלום רב, ולתינוק ולילודת שלום. לא התגלתה בעיה אצל אף אחד.

כל זה סיפר החתן לשווער הרב מאיה. אפשר רק לתאר את המילים הנרגשות שהיו בפיו של הרב מאיה, כדי "להסביר" לחתנו מה קרה באמת באותו זמן בין 1.30 ל - 3 בלילה ומה ה"הסבר" במילים שיצאו מפיו של הגר"י אדלשטיין "בגלל אבות תושיע בנים".

"אם לא נתערב ולא נעשה מאומה, העובר יהיה בסכנה גדולה..."

הגאון זצ"ל, שהיה ללא ספק אחד מצדיקי הדור, זכה שהשכינה תיכנס לתוך פיו, כדי להוציא משם את המילים הנכונות והמתאימות ביותר לאירוע הנ"ל. נוסף לכך את מה שאמר פעם הרבי ה"שר שלום" מבעלז, שיהודי המכוון היטב בתפילתו, אל יתפלל אם תשרה עליו רוח הקודש, או אף אם יהיה לו גילוי אליהו. צריך רק לציין עוד, שהפרופסור בבית החולים היה גם הוא מופתע מאוד ממה שקרה, וניגש אל מרן הגר"י אדלשטיין ושאל אותו איך ידע לומר תשובה שכזו.

כמובן שהרב לא השיב לו במטבע המדויק של הדברים, שהרי כיצד פרופסור יוכל להבין את ענין השכינה הנכנסת לפיו של צדיק וכו'. הפרופסור מצידו לא נרגע עד שנישק את ידיו של מרן זצ"ל, והיה בכך קידוש שם שמים גדול.

אבל לא חולפות כמה דקות ובמקום עובר מרצה נוסף שהגיע לשבת של "שובו" בשם הרב מאיה. הוא נדהם לראות את הרב זאיד על הדשא, וכששמע במה מדובר, הודיע שגם הוא יישאר כאן לשבת על הדשא, וכך להנעים לרב זאיד את השהות הלא נעימה מחוץ לחדר.

הרב זאיד ניסה להניא את הרב מאיר מלבצע את מחשבתו, באומרו ש"הדבר מיותר, ואם לא די בכך שאני לא אשן טוב, גם אתם צריכים לסבול?" אבל הרב מאיר עמד בתוקף על דעתו שהוא ישהה לצידו במשך הלילה, על הדשא.

"הצער שלך הוא הצער שלנו, עד כדי כך שגם אם נלך לחדר לא נוכל להירדם מרוב צער, ואם כן עדיף לנו כבר להישאר כאן", אמרו ועשו.

כך ישבו הרבנים זאיד ומאיר זה לצד זה, והשתדלו להעביר את השעות באווירה נעימה. פעם זה נרדם ופעם השני, כך עד השעה 3. אז עבר במקום איש התחזוקה הנוכרי של הקיבוץ, שבידו היו המפתחות של כל החדרים, והרב זאיד שאל אותו האם יש לו גם את המפתח של חדר 230.

הנוכרי חיפש בכליו, ומצא את המפתח. הרב זאיד קם מהדשא, נפרד מרעהו הרב מאיר והלך לחדרו. הוא פתח בלאט את הדלת, ומצא שאכן ביתו שקועה בשינה עמוקה.

גם המשכה של השבת עבר בהתעלות גדולה על כל המשתתפים, ועד כאן "הקפה ראשונה" של הסיפור.

במוצאי השבת מקבל הרב מאיר טלפון דחוף מחתנו, המספר לו על אירוע דרמטי ומפעים שהיה בליל שבת. ביתו של הרב מאיר היתה צריכה לדלת, והיא ובעלה נסעו לבית החולים. והנה, מספר החתן, הרופאים ניגשים אלי בסבר פנים חמור, ומבשרים שגילו בעיה כלשהי העלולה לגרום לסיבוכים.

אם לא נתערב, ולא נעשה מאומה, העובר יהיה בסכנה גדולה, ואם כן נתערב ונפעל בנידון, העובר אולי ינצל אבל היולדת תהיה בסכנה. "אתה צריך להחליט מה לעשות" אמרו הרופאים לבעל ההמום.

לא ידעתי מה לעשות, סיפר החתן להרב מאיה כיון שהיה זה בליל שבת, לא יכולתי להתקשר לגדולי ישראל ולהיוועץ בהם, מה שהיה לי לעשות זה לפרוץ בבכי ולבקש מהבורא שיחוס עלי וישלח לנו ישועה במהרה.

השעה היתה 1.30 בלילה. לפתע, עובר

הרב מאיר ג. שהה לצידו של הרב זאיד, על הדשא ב"חפץ חיים", מהשעה 1.30 עד 3 בלילה. ומה קרה באותן שעות בבית החולים?

מעשה מופלא סיפרתי לגאון רבי יצחק זילברשטיין. אנו מביאים אותו כפי שפורסם בהמשך בקונטרס הנפלא "קול ברמה".

מעשה מופלא עד מאוד סיפר הגר"י זילברשטיין המלמדנו ארחות חיים על ההתחשבות בצער הזולת, וההרגשה שהכאב שלו הוא ממש הכאב שלי, וגם שהשם יתברך רואה את הכל ומי שמתחשב ברעהו ועושה הכל על מנת להנעים לזולת את השעות הקשות העוברות עליו, יקבל שכר טוב ממי שמשלם "שכר טוב ליראיו".

המעשה, המופיע בספר "אמונה שלמה", התרחש בקיבוץ "חפץ חיים" בעת שהתקיימה שם שבת חיזוק של ארגון "שובו", הארגון המשותף לחינוך העצמאי ומקבל לבתי הספר שלו עולים חדשים שהגיעו לארץ ישראל הזקוקים לחיזוק רוחני וערכי.

בשבת השתתפו כמה מרצים ודרשנים שדיברו לפני הקהל בעניינים הדורשים חיזוק. האווירה כולה היתה מלאת חן והסבה עונג שבת אמיתי למשתתפים.

בין הדרשנים שהגיעו לעשות את השבת ב"חפץ חיים" היה גם הרה"ג רבי חיים זאיד, שהגיע רק עם ביתו. והנה, בליל שבת התארכו הדרשות, ובשעה 11 אמרה הבת לאביה שהיא עייפה מאוד וברצונה ללכת לחדר לישון. הגר"ח זאיד הסכים, נתן לה את המפתח והבת עזבה את אולם ההרצאות והלכה לחדר 230 שם התארח המושפחה.

גם בתום הדרשות, בסביבות השעה 12.30 נשאר עדיין הרב זאיד באולם, כדי לשוחח עם המושפחות באופן פרטי, ולהדריך בנתיבות היראה והאמונה. רק לקראת השעה 1.30 אחר חצות ליל שבת התפנה ללכת לחדרו.

ברם, הוא דופק על הדלת בחדר 230 ואין קול ואין עונה. הבת שהיתה אכן עייפה מאוד, שקעה בשנת ישרים, ולא התעוררה למרות הדפיקות של הרב זאיד. הוא ממשיך לדפוק, אבל הדלת לא נפתחת. הדרשן המפורסם מנסה לגשת לאולם ה"קבלה" ולתפוס פינה ב"לובי" ולישון שם, אבל גם המקום הזה כבר נסגר.

גם הרב זאיד היה כבר עייף מאוד, לאחר יום עמוס מאוד בהרצאות. בלית ברירה התיישב הרב זאיד על כיסא באחת המדשאות, הניח את ראשו וניסה להירדם.

הלכות בורר בשבת

מהי מלאכת בורר וכיצד מותרת לבורר אוכל בשבת? האם מותר לבורר אוכל עם מזלג?

א. א. בורר – היא אחת משלשים ותשע מלאכות של שבת, וחייבים עליה חטאת בשוגג, ומיתה במזיד, ובעונותינו הרבים, הרבה נכשלים בזה. ונקדים שאין איסור בורר מהתורה, כי אם באחד משלשת האופנים דלקמן: (א) בורר פסולת מן האוכל אפילו בורר בידו ודעתו לאכול מיד – חייב. (ב) בורר בכלי שדרך לבורר בו כגון נפה וכברה – חייב אפילו בורר אוכל מתוך פסולת ודעתו לאכול מיד, אבל בורר בכלי שאין דרך לבורר בו כגון קנון ותמחוי – פסוה, אבל אסור מדרבנן. (ג) אפילו אוכל מתוך פסולת ובידו – אך דעתו לאכול לאחר זמן – חייב.

נמצינו למדים שאין היתר לבורר אלא בשלשה תנאים: (א) אוכל מתוך פסולת. (ב) ביד ולא ע"י בכלי. (ג) על דעת לאכול לאלתה.

ב. ב. טוב וישר שכל אדם יצווה לבני ביתו בערב שבת להניח לפני שבת כל פרי ואוכל בפני עצמו, כדי שלא יבוא חלילה לידי מכשול בהלכות בורר.

ג. ג. שני מיני אוכלין המעורבים זה בזה, מותר לקחת את המין שרוצה לאוכלו עכשיו, והוא הנקרא בשם "אוכל", אבל אסור להסיר את המין שאינו רוצה לאכול עכשיו, כיון שיש עליו שם פסולת. ומכל מקום אם יש אחרים עמו ורוצה הוא לבורר עבורם, כגון שהם רוצים ואוהבים מין זה, מותר לו לבורר עבורם, אף על פי שהוא עצמו אינו רוצה לאכול מין זה, כיון שבשבילם מין זה נקרא אוכל.

ד. ד. הבורר כדי להאכיל לבהמה ולעוף, מותר לבורר את הפסולת שראוי לבהמה ולעוף מתוך האוכל כדי להאכילם לאלתה, מפני שהפסולת שהוא רוצה בה נחשבת ל"אוכל" והרי הוא כבורר אוכל מתוך פסולת. ועדיף לעשות זאת בצנעה, שלא יחשדוהו שבורר פסולת מתוך אוכל שאסור אפילו על דעת לאכול לאלתה, או שיתן הפסולת מיד בסל המיוחד לבהמה, והמיקל שלא לחוש לזה – יש לו על מה שיסמוך.

ה. ה. איזהו בורר "לאלתה" שמתור? – אם היה יושב בסעודה, מותר לבורר (אוכל מתוך פסולת) לצורך אותה סעודה, אפילו נמשכת סעודתו שלש שעות או יותר. ואם הוא בורר סמוך לסעודה, מותר לבורר לצורך כל אותה סעודה, כיון שמיסב לסעוד סמוך ממש לברירתו, לפיכך אסור לבורר אוכל מתוך פסולת אלא עד צאת האנשים מבית הכנסת שחרית. וכשאינו בורר לסעודה מותר לבורר על מנת לאכול בתוך שעה מעת ברירתו.

ו. ו. ההיתר האמור ליעיל (סעיף א') לבורר אוכל מתוך פסולת בידו, אין הכוונה דוקא בידו ממש, אלא גם אם בורר בכף או מזלג (על דעת לאכול לאלתה) נחשב כבורר בידו ומותר, כיון שאין כלים אלה עומדים לברירה, ודרך אכילת בני אדם היא על ידי כף ומזלג.

ז. ז. מותר לבורר אוכל מתוך פסולת בידו לאכול לאלתה לצורך אחרים אף על פי שאינו אוכל עמהם. ומכל מקום אסור לבורר יותר מהשיעור שיאכלו לאתה, ולכן אם יודע שאין האורחים אוכלים כל מה שמניח לפניו בצלחת, לא יבורר אפילו אוכל מתוך פסולת יותר מכדי אכילה לאלתה, ואפילו אם עושה כן כדי למלאות הצלחת לכבוד האורחים – אסור.

ח. ח. הבורר אוכל מתוך פסולת לצורך אותה סעודה, לא יבורר אלא מה שהוא צריך לאותה סעודה, אבל אם כוונתו כדי שישאר גם אחר הסעודה או על סעודה אחרת – חייב חטאת. ואם בירר בהיתר כדי לאכול לאלתה, ואכל לאלתה ונשאר לסעודה אחרת, אין בכלל כל איסור ובלבד שלא יערים.

אימון אישי הרב אהרן פרידמן

שינויים במעמד האישי

הערכה עצמית אינה פעולה שאנו עושים פעם אחת בחיים וזהו, אלא פעולה שאנו עושים שוב ושוב, כל זמן שאנו חיים וקיימים ומסוגלים לחשוב. החיים דינמיים (משתנים), דברים קורים תמיד, והמצב סביבנו משתנה כל הזמן. לפעמים השינוי קטן וחסר משמעות, ולפעמים הוא דרמטי ומפר איוון. בכל אופן, כל אירוע שאנו עוברים וחווים גורם לנו באופן אוטומטי להעריך את עצמנו מחדש. מובן שחלק ניכר מהערכה עצמית מחודשת זו מבוסס על מה שאנו חושבים על עצמנו מקודם, ולכן, בדרך כלל אירועים לא משמעותיים, אינם גורמים לשינויים משמעותיים בהערכה העצמית שלנו. גם כאשר אנו נכשלים ונופלים, ברוב המקרים מדובר בירידה זמנית, וחישי מהר אנו מתייצבים וחוזרים לרמת ההערכה העצמית שהייתה לנו קודם לכן.

ואולם יש בחיינו גם שינויים משמעותיים מאוד, שעשויים להשפיע עלינו מהותית, מפני שהם אינם בגדר 'אירוע' אלא בגדר משהו גדול ועצום, שבאמת נחוצה עבודה עצמית רבה כדי שלא להגיע בעקבותיו לתהומות של חוסר הערכה עצמית.

הזקנה, למשל, אינה דבר שקורה בפתע פתאום ובבת אחת, אלא בשלבים. כך אנו מתרגלים אליה, אף שעם הזמן התסמינים מתרבים ומתעצמים, ובהתאם לכך גדלה והולכת השפעתם עלינו, ואנו נאלצים ללמוד להסתגל לשינוי. כל זה אינו דומה למשהו דרמטי שמתרחש בפתע פתאום ומשנה את כל סדרי החיים.

מחלה או תאונה ח'ו: דוגמה לכך היא אירוע מוח שפתאום מתרחש והופך את האדם למשותק חלקית. פתאום האדם מתקשה ללכת כבעבר, תפקודו בתחומים נוספים ויכולת הדיבור שלו נפגעים, וכיוצא בזה. לעתים הפגיעה זמנית, ואז ההתמודדות נקודתית, אולם לעתים מתברר כי הנזק בלתי הפיך. במקרה כזה ההתמודדות מורכבת הרבה יותר, מפני שהפגיעה משפיעה על כל חיי של האדם. דוגמאות נוספות לשינוי פתאומי של כל סדרי החיים הן התקף לב חמור שהופך את האדם ל"חולה לב", נכות פיזית שנגרמת מתאונת דרכים קשה וגורמת לאדם תלות בכיסא גלגלים לכל התניידות עד סוף ימיו.

כאשר אדם נקלע למצבים כאלה, כל חיי משתנים מקצה אל קצה. אין-ספור קשיים ובעיות, פיזיים, טכניים, כלכליים ונפשיים מתעוררים בעקבות הדבר, והאדם נאלץ פתאום לעמוד מולם, בלי שום אפשרות להתחמק.

במצבים כאלה, רבים הם המאבדים את ההערכה העצמית שלהם, בהרגישם כאילו "סולקו מן האוטובוס בבושת פנים בעיצומה של הנסיעה", כפי שהגדיר לי אחד כזה את הרגשתו. אמנם יש אנשים טובי לב שמנסים לעזור לנפגע מבחינה טכנית (ניידות, עזרה כספית וכדומה), ואפילו מנסים לעודדו במילים טובות, אבל רבים מדי אינם שמים לב לפגיעה בנפש, למחשבות הנוגות (עצבות) שמתחילות להתפשט בלבו של האדם ולכלות בו כל חלקה טובה.

הזקנה: בנוסף לאמור לעיל, מגיע יום שבו משהו קורה וגורם לתודעתו של האדם לתפוס ש'זהו זה', הגיעו אליו ה'שנים אשר תאמר אין לי בהם חפץ'. הוא מתחיל לפתח סימפטומים שמגבילים אותו ופוגעים בתפקודו. הזיכרון כבר לא מה שהיה. גם הגוף לא. מתחילים להתעורר קשיים לעלות במדרגות, רעידה בידיים וברגליים בעיות לב, סוכרת וכו', ואז מתחיל פרק חדש בחיים.

בשלבים אלו, נפגע הערך העצמי. הם לא מסתדרים לבד, ולא משרתים את עצמם, ונוקקים לעזרה מאלה שבעבר נזקקו להם. מתחילים להרגיש 'לא רלוונטיים' וכבר לא זקוקים להם, וממילא הם 'מיותרים' חלילה.

רגע חושבים

הרב אליהו רוסתמי

למי לומר תודה?

זה כפירה ממש! התודה היא רק לבורא עולם בלבד!

גם אם האדמה לא תוציא פירות, ויצמחו קוצים חלילה, אדם לא יצעק על האדמה ולא יאשים אותה במחדל, כך גם כלפי בני אדם, אין הבדל בין רגבי עפר, לאדם שהוא גוש עפר, "כי עפר אתה ואל עפר תשוב".

מספרים על החפץ חיים שפעם אחת התעלף במקוה, והיה שם בלן שהציל אותו. כל ימיו היה החפץ חיים מכבד את הבלן ומושיבו לידו בבית הכנסת כהכרת הטוב! מסופר על הגאון הרב שך זצ"ל שהלך פעם ללוויה של אשה אחת מפתח תקוה, ואפילו מנין לא היה שם! שאלו את הרב, מה הקשר של ראש הישיבה לנפטרת, אמר להם שאמא של הנפטרת נתנה לי חולצה כשהייתי ביולנא, ולא היה לי אפשרות להחזיר לה טובה, אז באתי להשתתף בלוויה של הבת שלה כהכרת הטוב! הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א סיפר שהיה אדם שכל חייו היה מחפש מנין אנשים לבית הכנסת, ואחרי שנפטר סיפרו בניו שכל שנה שהם עולים לקברו תמיד יש שם מנין, ואפילו שהיו שם רק שמונה אנשים, תמיד הצטרפו עוד שנים להשלים המנין. אמר רבי חיים שאדם זה חיפש מנינים לשם שמים, לכן הקב"ה דואג שתמיד יהיה לו מנין על קברו שיאמרו עליו קדיש! "פֶּעַל אָדָם יִשְׁלַם לוֹ" גם בורא עולם לא נשאר חייב!

הרב אליהו רוסתמי מרצה באתר ישיבת אור דוד להרצאות נוספות בקרו באתר 'ישיבת אור דוד'

רבינו בחיי נוגע בענין ההנהגה הנכונה איך להגיב לטובות שעושים לנו אנשים, ומאיך אין להתייחס לאנשים שמחפשים לעשות לנו צרות וחושבים עלינו לרעה.

על פי מדת הבטחון למדנו שכל דבר בעולם נעשה ברצונו של הקב"ה ואין דבר שנעלם או נסתר ממנו, כל העולם הם שלוחים של הקב"ה, והגזירה אמת!

כל טובה שאנחנו מקבלים בעולם היא צינור של הקב"ה, ואם כן התודה והברכה צריכה להיות למקור של הטובות. השאלה אם צריך גם הכרת הטוב לצינורות.

אומר רבינו בחיי, אם מישהו עשה לך טובה רוחנית או גשמית, צריך להסתכל עליו כמו שמסתכלים על האדמה שהצמיחה לך עץ תפוזים, האם אתה אומר תודה לאדמה או לעץ, בודאי שלא, אלא אתה מודה לבורא יתברך שגזר על האדמה להוציא פירות.

כשאדם לוקח גרעין וזורע אותו באדמה, הוא מאמין בה' שהאדמה תתן את יבולה ועץ השדה יתן פרוי, והגשמים ירדו בעתם, הוא לא מנשק את רגבי האדמה, ולא אומר לה תודה, אלא הוא מודה לחי העולמים ולא לצינור. וכך לשון רבינו בחיי, "וישים סיבת השלמתו כאשר ישים עבודת הארץ וזריעתה סיבה לטרפו", איך שאתה מסתכל על האדמה, כך תסתכל על האדם שעשה לך טובה. התודה היא רק לה'. בקיבוצים היו שרים "למי תודה למי ברכה, לעבודה ולמלאכה!"

"המשכילים יזהרו כזהר הרקיע"

ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד"

(דניאל פרק י"ב פסוק ג')

ערוץ הלוויין דר וסוחרת . לוויין יוטלסאט 7A. תדר 12529 .S.R. 01480 H

מרח הרשל"צ הרב **יצחק יוסף** שליט"א

בכל מוצאי שבת
בשעה 21:30

הרה"ג

ליאור גלזר

שליט"א

בכל יום חמישי
בשעה 22:15

הרה"ג

ראובן אלבו

שליט"א

בכל יום חמישי
בשעה 21:00

הרה"ג

דניאל זר

שליט"א

בכל יום רביעי
בשעה 22:00

הרה"ג

אייל עמרמי

שליט"א

בכל יום שני
בשעה 19:30

הרה"ג המקובל

בניהו שמואלי

שליט"א

בכל יום ראשון
בשעה 21:00

ניתן לצפות בדרשתו השבועית של הרה"ג **דניאל זר** שליט"א באתרנו Rabenu.com